

Тема уроку: *Геометричні фігури. Точка і пряма.*

Геометрія – це наука про властивості геометричних фігур.

Планіметрія – це розділ геометрії, у якому вивчаються фігури на площині.

Твердження, справедливість яких приймається без доведення, називають **аксіомами**. Вони містять формулювання основних властивостей найпростіших фігур.

Твердження, які доводять, називають **теоремами**.

Означення – це пояснення якогось поняття, яке спирається або на основні поняття, або на поняття, визначені раніше.

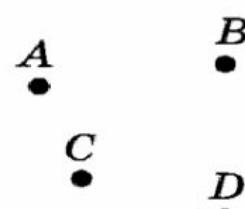
Найпростіша геометрична фігура – **точка**.

Кожна інша геометрична фігура складається з точок.

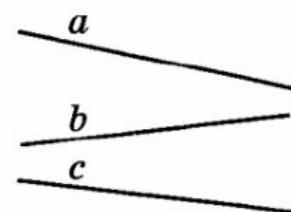
Інші найпростіші фігури – **пряма, площаина**. Їх зміст розкривають не означеннями, а описуючи їх основні властивості.

Точки позначають великими латинськими буквами A, B, C, D, ... (мал. 1), прямі – маленькими латинськими буквами a, b, c, d, ... (мал. 2)

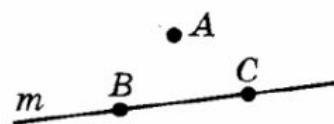
На малюнку 3 зображено пряму m і точки A, B і C. Точки B і C лежать на прямій m і це записують так: $B \in m$, $C \in m$; точка A не лежить на прямій m і це записують так: $A \notin m$. Кажуть також, що точки B і C належать прямій m , а точка A не належить прямій m . Пряму, на якій позначено дві точки, наприклад B і C, можна записати двома буквами BC або CB.

Мал. 1

Мал. 2

Мал. 3

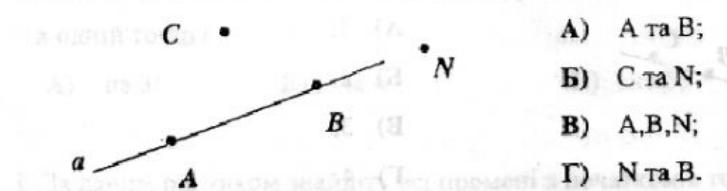
Аксіома належності точок і прямих: Якаб не була пряма, існують точки, що належать прямій, і точки, що їй не належать.

Аксіома проведення прямої: Через будь-які дві точки можна провести пряму, і до того ж тільки одну.

Аксіома розміщення точок на прямій: З трьох точок на прямій одна і тільки одна лежить між двома іншими.

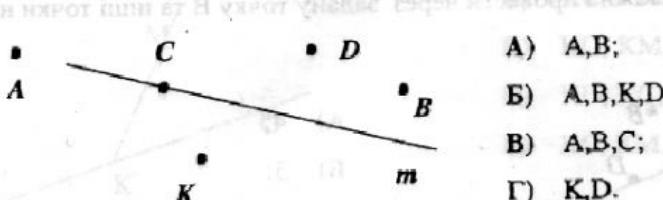
Домашнє завдання

1. Визначте всі точки, які належать прямій a :

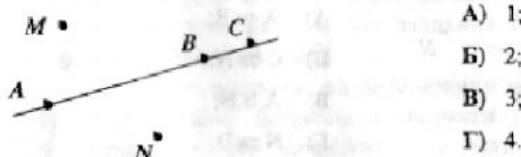
- A) А та В;
Б) С та Н;
В) А,В,Н;
Г) Н та В.

2. Вкажіть всі позначені точки, які не належать прямій m :

- A) А,В;
Б) А,В,К,Д;
В) А,В,С;
Г) К,Д.

3. Скільки прямих можна провести через задану точку В та інші точки на малюнку?

- A) 1;
Б) 2;
В) 3;
Г) 4.

4. Скільки спільних точок мають дві прямі, що перетинаються?

- А) тільки одну;   Б) безліч;   В) жодної;   Г) тільки дві.

5. прямі m і n перетинаються у точці К. Якій прямій належить точка К?

- А) m ;   Б) n ;   В) m та n ;   Г) не належить жодній

6. Прямі p та q перетинаються у точці N . Яке з тверджень є правильним?

- А) $N \in p$;   Б) $N \in p$, $N \in q$;   В) $N \in m$;   Г) $N \notin p$, $N \notin q$.

7. На скільки частин поділяють площину дві прямі, що перетинаються?

- А) на 2;   Б) на 3;   В) на 4;   Г) на 6.

Практична робота в зошиті

1. а) Проведіть пряму й позначте її.
б) Позначте кілька точок, що належать цій прямій. Назвіть їх літерами.
в) Позначте кілька точок, що не належать цій прямій. Назвіть їх літерами.
2. а) Позначте точку в площині свого зошита, назвавши її літерою A .
б) Проведіть кілька прямих через цю точку. Дайте їм назви.
в) Скільки променів з початком у точці A утворилось? Які з них є доповнельними?